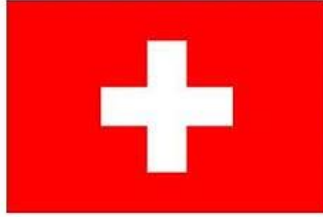

İSVİÇRE ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel
Müdürlüğü**

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	İsviçre Konfederasyonu
Nüfus	8,8 milyon
Dil	Almanca (%63), Fransızca (%23), İtalyanca (%8), Romansça (%0,5), Diğer (%5,5).
Yüzölçümü	41.285 km ²
Başkent	Bern
Başlıca Şehirleri	Zürih, Basel, Cenevre, Lozan
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Viola Amherd
Para Birimi	İsviçre Frangı

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

CE, EFTA, EITI, FAO, G-10, ICAO, ILO, IMF, ISO, OECD, Schengen Konvansiyonu, UN, UNCTAD, UNESCO, WHO, WTO,

Coğrafi Konum

İsviçre orta batı Avrupa'da yer alan 41.285 km² yüzölçümüne sahip, denize kıyısı olmayan bir ülkedir. 30.741 km²'si verimli (12.700 km² orman, 15.300 km² ekilebilir alan vd.), 2.457 km² oturmaya elverişli bölgeler) ve 10.828 km² 'si verimsiz topraklardan oluşmaktadır.

Avrupa'daki en çok dağlık alana sahip olan ülkenin güney ve güney doğusunda Alp Dağları bulunmakta, Alplerin kuzeyinde İsviçre Platosu uzanmaktadır. Söz konusu plato ülkenin yüzölçümünün %30'unu oluşturmaktadır. Nispeten daha küçük boyuttaki Jura Dağları platonun kuzey batısında yer almaktadır. Jura dağları İsviçre-Fransa sınırının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Ülkenin deniz seviyesinden yüksekliği 193 metre ile 4.634 metre arasında değişmekte ve bu nedenle bölgeler arasında iklim koşulları farklılık göstermektedir. Bitki örtüsü de buna göre çeşitlilik göstermektedir. Ülkede zeytinlikler, bağlar, meşe, kayın, çam ve köknar ağaçları görülürken diğer tarafta, yüksek dağlardaki meralar ve uzun süre karla kaplı dağlık bölgeler bulunmaktadır.

Hava durumu genelde ılıman olmakla birlikte irtifaya göre değişim göstermektedir. Kışlar soğuk, bulutlu, yağmurlu/karlı olurken yaz ayları ılıman geçmekte, zaman zaman sağanak yağış görülürken hava nemli ve bulutlu olabilmektedir.

Avrupa'nın hidrografik merkezinde yer alan İsviçre, birçok nehrin kaynağıdır. Bunların en önemlileri, Akdeniz'e akan Rhone ve Kuzey Denizi'ne dökülen Ren (La Rhin) nehridir.

Ülkenin kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafe 220 km, doğusu ile batısı arasındaki mesafe 350 km'dir.

Ülkenin; Almanya (346 km), Fransa (572 km), İtalya (734 km), Avusturya (165 km) ve Lihtenştayn (41km) ile sınırları bulunmaktadır. Başlıca şehirleri, başkent Bern, Zürih, Basel, Cenevre ve Lozan'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

İsviçre Federal düzeyde 200 üyeli Ulusal Meclis, 46 üyeli Kantonlar Meclisi ve 7 üyeli Federal Konsey tarafından yönetilmektedir.

Ülke, 6 adedi yarım kanton (Kantonlar Meclisine 2 yerine 1 temsilci gönderme hakkı) olmak üzere toplamda 26 kantondan oluşmaktadır. Kantonlar; Aargau, Appenzell Innerrhoden, Appenzell Ausserrhoden, Bern, Basel-Landschaft, Basel Stadt, Fribourg, Geneva, Glarus, Graubünden, Jura, Lucerne, Neuchâtel, Nidwalden, Obwalden, St. Gallen, Schaffhausen, Solothurn, Schwyz, Thurgau , Ticino , Uri , Vaud , Valais, Zug , Zürih'tir.

Nüfus ve İstihdam

İsviçre Federal İstatistik Ofisi verilerine göre ülke nüfusu 2021 yılında 8,74 milyon kişi ile dünyada 96. sırada yer alan İsviçre nüfusunun 2023 yılında 8,8 olacağı ve dünya nüfus sıralamasında da 96. sırada yer almıştır. 2028 yılında 9 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. İsviçre İstatistik Bürosu verilerine göre nüfusun %19,4 ünü 0-19 yaş grubu, %26,1 ünü 20-39 yaş grubu, %34,9unu 40-64 yaş grubu, %19'unu 65yaş ve üstü yaş grubu oluşturmaktadır. Beklenen yaşam süresi erkeklerde 81,7, kadınlarda 85,7'tir.

Ülke mevzuatı uyarınca, ülkede en az 12 aylık oturma iznine sahip yabancılar ile ülkede ikamet eden İsviçreli nüfus verisine dâhil edilen unsurlardır. 2021 verilerine göre nüfusun %50,4ünü kadınlar, %49,6sını erkekler oluşturmaktadır.

Tek kişilik hane sayısı toplam hane sayısını üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır. 2021 Birleşmiş Milletler 2020 verilerine göre nüfusun %73,9'u şehirlerde yaşamaktadır.2015-2020 döneminde tahmini şehirleşme hızı %0,88'dir.

Ülkede çalışan nüfus 5,09 milyon olup bu nüfusun 3,5 milyonu İsviçreli 1, 64 milyonu yabancıdır. Çalışan yabancı nüfusun %19,9'u günlük olarak İsviçre'ye çalışmaya gelip ikametleri komşu ülkelerde olan kişilerdir. Haftalık çalışma süresi ortalama 38,2 saattir. 2020 verilerine göre ekonomik aktif nüfusun 54,8'i işsizdir.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2023 yılında %2 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 98. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

Yarı zamanlı çalışanların sayısı hem kadınlar (%7,4) hem de erkekler (%10,9) için artmıştır. 2020 yılı 4 çeyreğinde kadın çalışan kadınlar arasında yarı zamanlı çalışanların payı %59,2 olmuştur. Söz konusu oran erkek çalışanlar için %18 ,2 dir.

2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında İsviçre 1. sıradadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

İsviçre'nin doğal kaynakları arasında mineraller, su ve toprak bulunmaktadır. İsviçre'de buzullarından gelen su, hidroelektrik santrallerinde enerji elde etmek için kullanılmaktadır. Ülke elektriğinin yaklaşık yüzde 59'u sudan üretilmektedir. Elektrik üretmek için suyun kullanılması sonucunda, ülkenin ithal enerji kaynaklarına bağımlılığını azaltmıştır.

İsviçre topraklarında tarım arazisinin payı %23,9, Alplerdeki otlakların payı %13, ormanlık alanların payı %30,8, şehirlerin ve diğer oturma alanlarının payı %6,8dir. Herhangi bir üretimin yapılmadığı alanların (nehirler, göller, çalılık, buzul) payı %25,5dir.

İsviçre'deki diğer bir doğal kaynak minerallerdir. Az miktarda demir ve manganez yatakları bulunmaktadır. Ülkede ticari kullanıma elverişli diğer rezervler arasında kireç, kil, tuz, kum, mermer ve çakıl bulunmaktadır.

İsviçre'nin enerji ihtiyacını ağırlıklı olarak ithal, yenilenemeyen kaynaklarından sağlamaktadır. Hidroelektrik enerji ve yakacak odun dışında ülkede çok az yerli enerji bulunmaktadır. Petrol ürünleri, doğal gaz ve nükleer yakıt ithal edilmektedir. İsviçre'de petrol ve diğer mineral yakıtlar ana enerji kaynaklarıdır (%50,6), bunu elektrik (%25), doğal gaz (%13,5) ve kereste (%4) izlemektedir. İsviçre'deki ana enerji kaynakları, doğal gaz, nükleer enerji ve hidroelektriktir.

Ülkenin arazi ve toprakları halkının temel gıda ihtiyaçların sağlanmasına ve turizmden gelir elde edilmesine yardımcı olan bir başka doğal kaynaktır. Başta, Alp dağları olmak üzere ülkenin tabii güzellikleri turizm sektörü açısından önemli bir gelir kaynağıdır.

2010-2020 döneminde kişi başına düşen yenilenebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında İsviçre, %9 azalma ile 67. sırada olup 2020 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 4 677m³tür.

2022 yılında 1 bin varil/gün'lük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 103. sıradadır.

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	812,38	818,47	905,68	977,95	1025,31	1083,07	1129,04	1191,05
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	5,4	2,7	0,9	1,8	1,2	1,8	1,2	1,8
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	93 700	93 657	102 866	110 246	114 725	120 285	124 458	130 316
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,6	2,8	2,2	2	1,7	1,5	1,5	1,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	8,6	10,2	8	8	7,6	8	7,6	8
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3	2,2	2,1	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4
Nüfus (milyon)	8,67	8,74	8,81	8,87	8,94	9	9,07	9,14
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	41,1	40,9	39,5	37,7	36,4	35	33,9	32,6

(*) Tahmini veriler

Kaynak : IMF, Ekim 2023

İsviçre ekonomisi, dünyanın en gelişmiş serbest piyasa ekonomileri arasında yer almaktadır. 2021 Birleşmiş Milletler verilerine göre, İsviçre, denize kıyısı olmayan ülkeler arasında dünyadaki en zengin ülkedir.

İsviçre'nin dünyadaki en istikrarlı ve rekabetçi ekonomiler arasında yer almaktadır. Bu durum; siyasi istikrar ve tarafsızlık, iyi yapılandırılmış ve şeffaf hukuk sistemi, düşük vergileri ve güçlü İsviçre frangının etkisi ile sağlanmaktadır. Söz konusu koşullar dünyanın her yerinden yatırımcıları cezbetmektedir. İ

Küresel rekabet gücü açısından dünyadaki 141 ülke arasında 5. ,iş yapma kolaylığı açısından 190 ülke arasında 36. , ekonomik serbestlik endeksine göre 177 ülke arasında 2. sıradadır.

2023 yılında cari fiyatlara göre, 906 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nin 2024 yılında 978 milyar dolar olması beklenmektedir.

İsviçre, cari fiyatlara göre, 2023 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 20. büyük ekonomisidir.

2023 yılında sabit fiyatlara göre %0,9 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2024 yılında %1,8 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2023)

.

Cari fiyatlara göre İsviçre, 2023 yılında 102 866 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 3. sırada yer almaktadır.

2020 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'si içinde tarım sektörünün payı %1, sanayinin %25 ve hizmetler sektörünün %71 (Dünya Bankası-2023)

2023 yılında %2,2 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2024 yılında %2 olacağı tahmin edilmektedir.

2023 yılında % 8 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2024 yılında da % 8 oranında fazla vermesi beklenmektedir.

2023 yılında % 39 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2024 yılında % 38 olması beklenmektedir. (IMF-2023)

Küçük ve orta ölçekli işletmeler, İsviçre ekonomisinin temelini oluşturmasına karşın ülkede pek çok çokuluslu şirket önemli ekonomik oyuncu konumundadır.

2. DIŞ TİCARET

Genel Durum

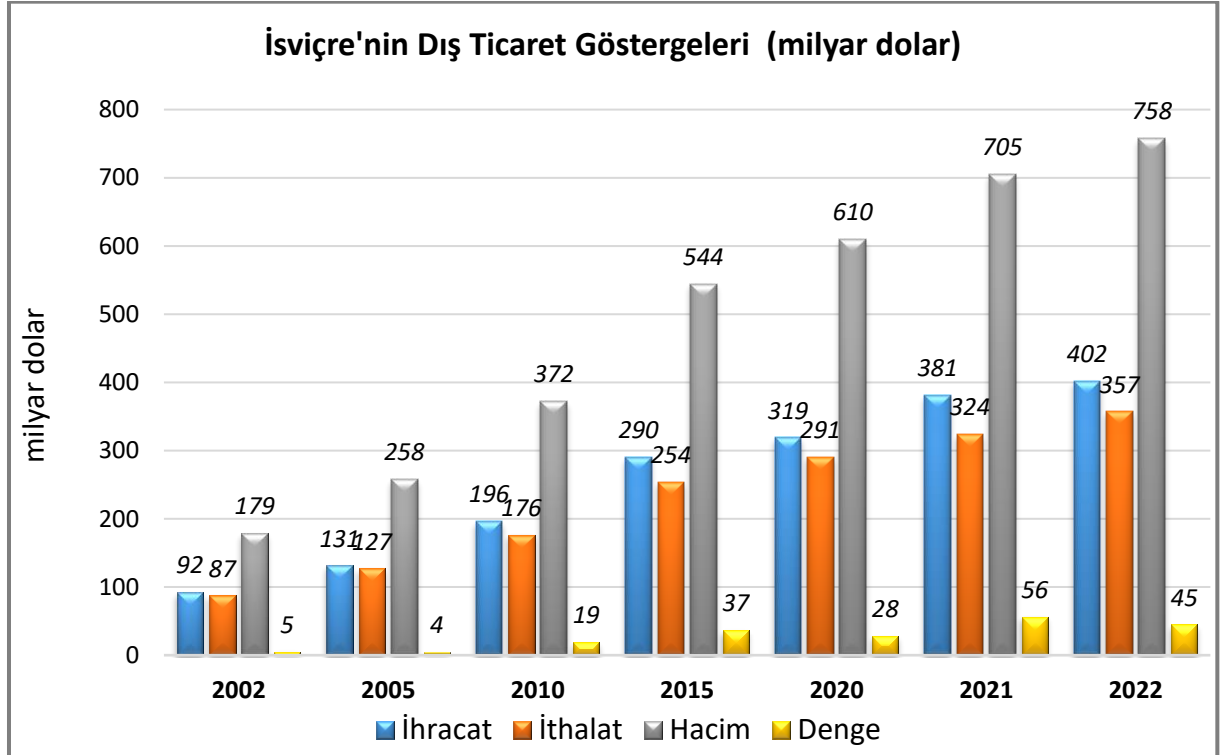
İsviçre, 2022 yılında dünya ihracatında 20. dünya ithalatında 21. sıradadır. 2022 yılında ihracatında %16, ithalatında %9,8 oranında artış kaydedilmiştir. 2022 yılında ülkenin ihracatı 401 milyar dolara, ithalatı 356 milyar dolara ulaşmıştır. Dış ticaretinde 2022 yılında 45 milyar dolar fazla vermiştir.

Ülkenin dünyaya ihracatında önde gelen ürün grupları; ecza, mücevherat, ecza, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler; saatler ve bunların aksam ve parçaları, organik kimyasallar başı çeken ürün gruplarıdır.

Ülkenin dünyadan ithalatında önde gelen ürün grupları; mücevherat, ecza, mineral yakıtlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler; elektrikli makina ve cihazlar önde gelen ürün gruplarıdır.

Ülkenin doğal kaynaklarının yetersiz olması nedeniyle hammadde ve ara malı ihtiyacını ithal etmekte, buna karşılık katma değeri yüksek ürünler ihraç etmektedir

Ülkenin Dış Ticareti

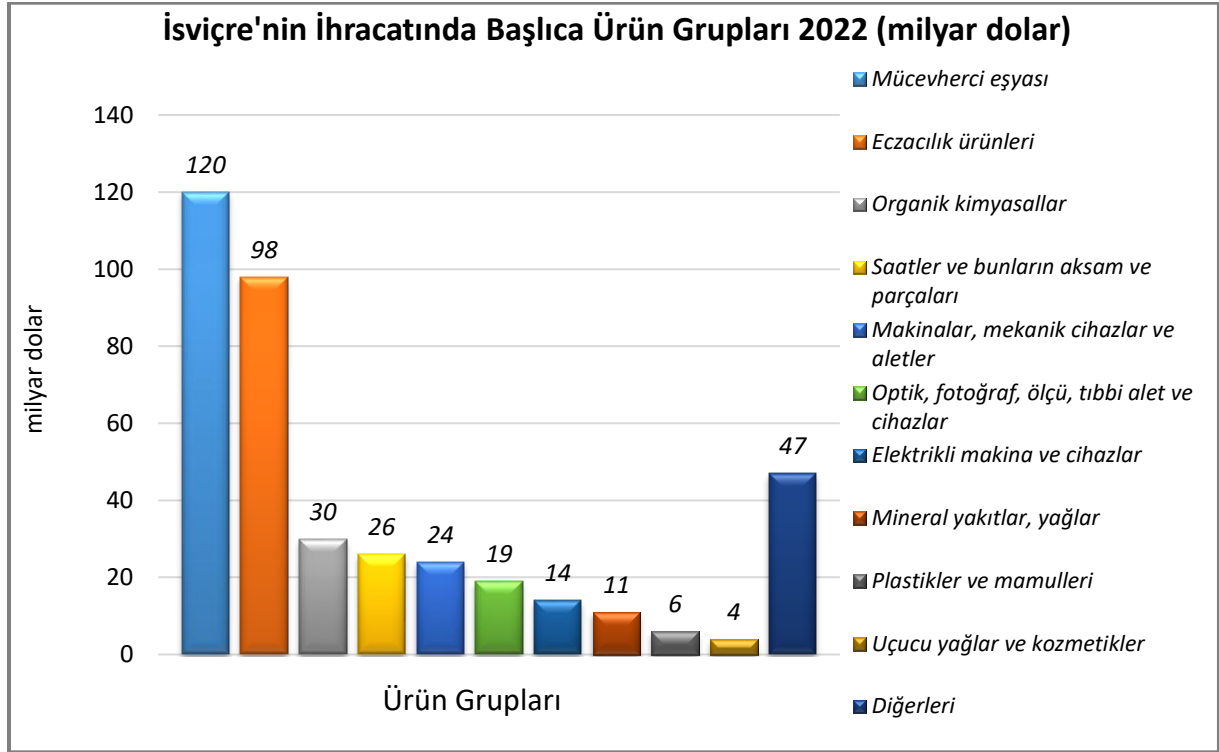

Kaynak: Trade Map -Direct data, İsviçre

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

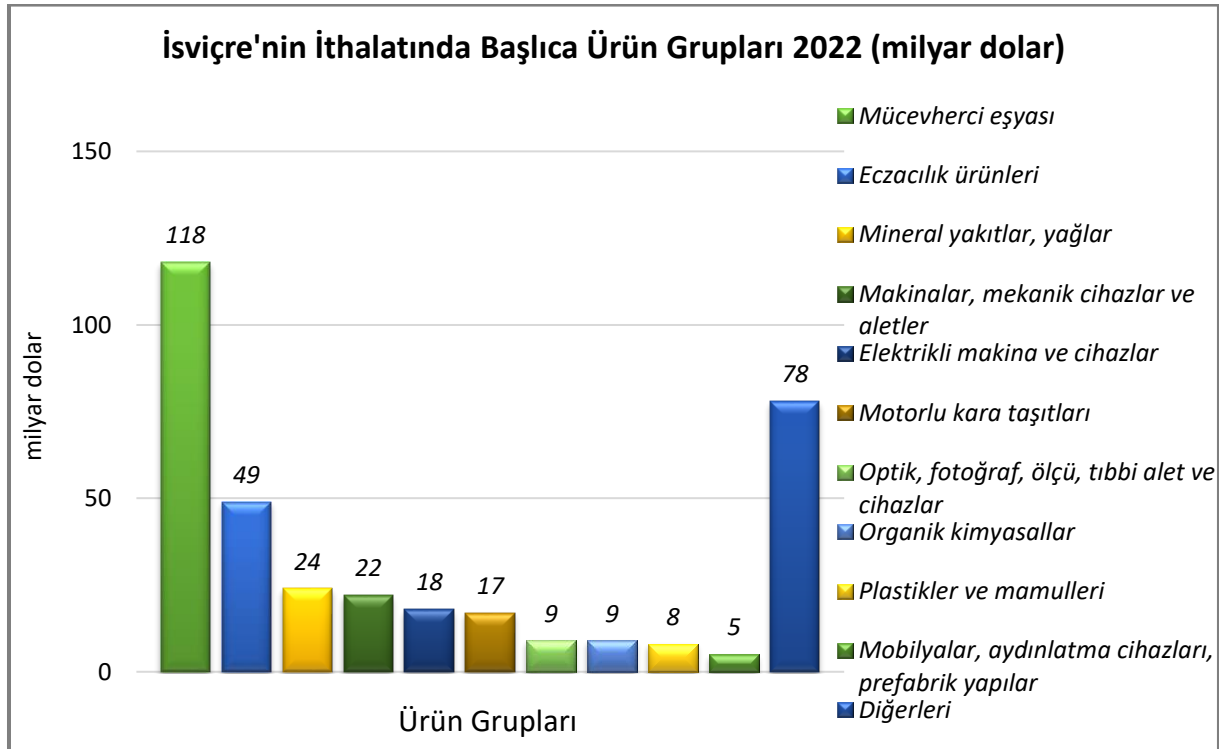
İhracat

Kaynak: Trade Map -Direct data, İsviçre

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

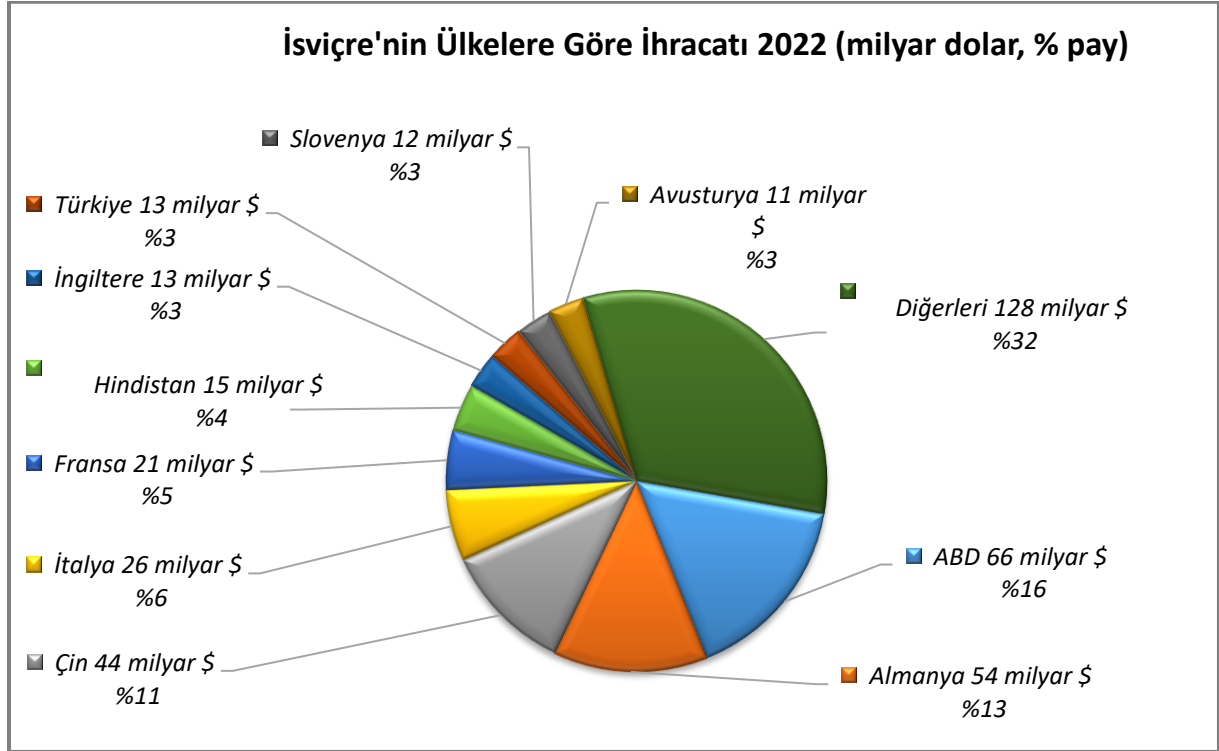
İthalat

Kaynak: Trade Map -Direct data, İsviçre [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

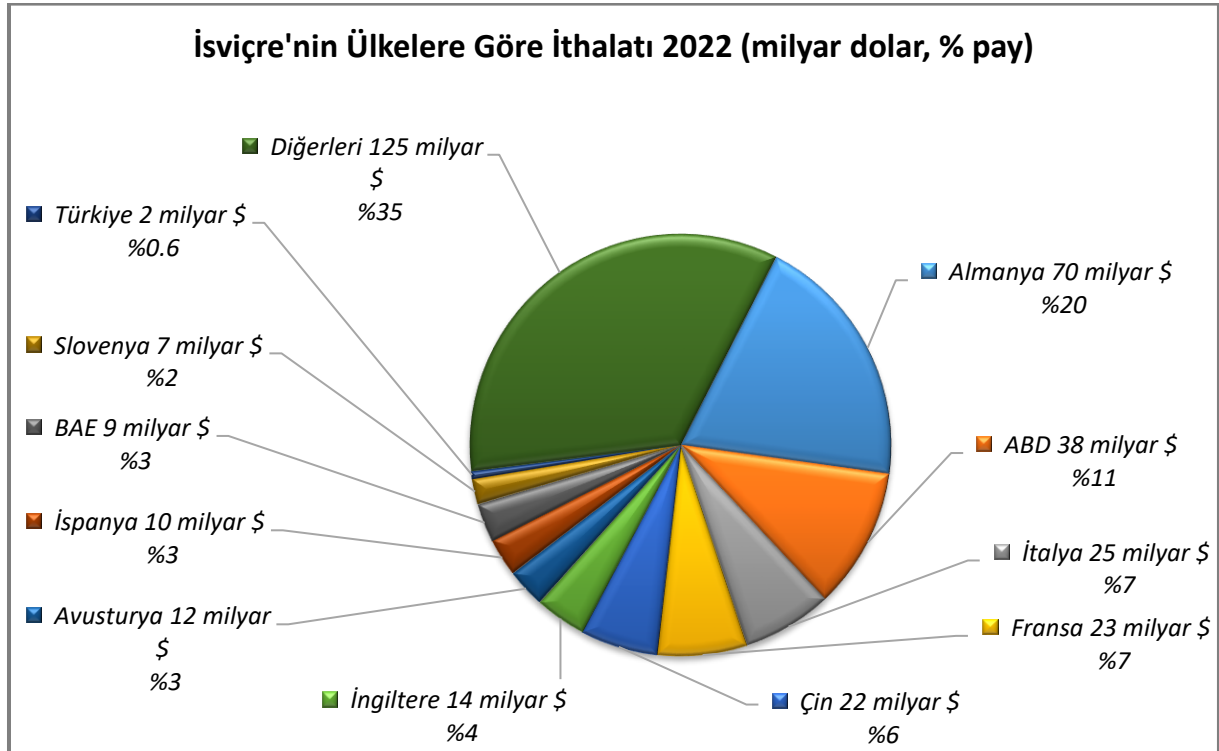
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: - Kaynak: Trade Map -Direct data, İsviçre
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

- Kaynak: Trade Map - Direct data, İsviçre
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

3. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

İsviçre, ekonomik ve siyasi istikrarı, şeffaf ve adil hukuk sistemi, güvenilir ve kapsamlı altyapısı ve verimli sermaye piyasaları nedeniyle yabancı yatırımcılar için cazip bir ülkedir.

İsviçre kantonları, şirketleri kendi bölgelerinde yatırım yapmaya çekmek için çok sayıda vergi teşviki sunmaktadır. Bazı kantonlar, yeni yatırım yapacak firmalara on yıla kadar vergi muafiyeti sağlamaktadır.

Ülkeye yatırımcılar açısından cazip hale getiren bir diğer öge ise; İsviçre hükümetin küresel olarak yaygınlaşan kripto paraya öncülük etmesi ve bunun ülkenin yeni girişimlere açık olduğunun bir göstergesi olarak algılanmasıdır.

Sanayi sektöründeki yabancı yatırımların büyük bölümünü kimya ve plastik sektöründe gerçekleştirmiştir. Bu durum mevcut İsviçre şirketlerinin yabancılara satılması ile gerçekleşmiştir. Hizmet sektörü ise finans ve holding şirketlerinin geri çekilmesi nedeniyle bir yatırım kaybına uğramıştır.

DYY stokunun çoğunluğunu sektörler finans ve holdingler (%60'a yakın), ticaret, kimya ve plastik endüstrileridir.

İsviçre'de yabancı yatırımı düzenleyen başlıca yasalar, İsviçre Borçlar Kanunu, Lex Friedrich / Koller, Menkul Kıymetler Yasası ve Kartel Yasasıdır. Yabancı yatırımda sektör veya coğrafi ayırım yapılmamaktadır.

UNDP tarafından 2023 yılında yayınlanan Doğrudan Yabancı Sermaye Raporu'na göre 2022 yılında ülkede **1 037 milyar** dolarlık toplam yabancı sermaye stoku bulunmaktadır. Bu değerle dünyada 11 sıradaki ülkedir. Ülkenin yurt dışındaki doğrudan yabancı sermaye stoku, söz konusu yıl için, 1 352 milyar dolardır ve bu değerle 12. sıradaki ülkedir.

Serbest Bölgeler

Ülkede Serbest Ticaret Bölgesi bulunmamaktadır.

4. TÜRKİYE ile TİCARET

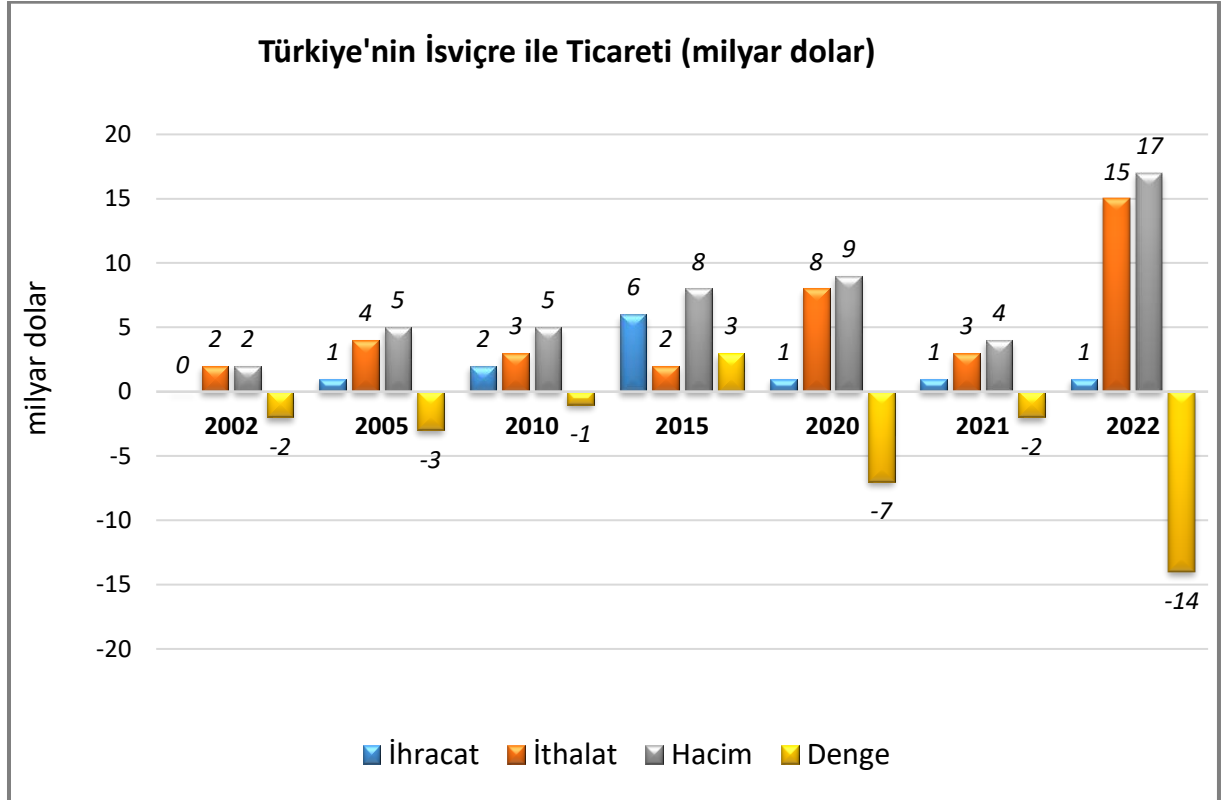
Genel Durum

Türkiye ile İsviçre arasında gerçekleşen ticaret hacmi son 10 yılda yıllık dönemde 4,4 ile 16,7 milyar dolar arasında değişiklik göstermiştir. Altın hariç mal ticaret hacmi (yıllık ortalama 2,5 milyar \$) istikrarlı bir seyir izlemekle birlikte altın ihracatı/ithalatı yıllar içerisinde büyük dalgalanmalara neden olmaktadır.

2022 yılında ülkeye ihracatımız 1,34 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre %6,5 artış kaydedilmiştir. Ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %0,5 olup 44. sıradaki pazarımızdır.

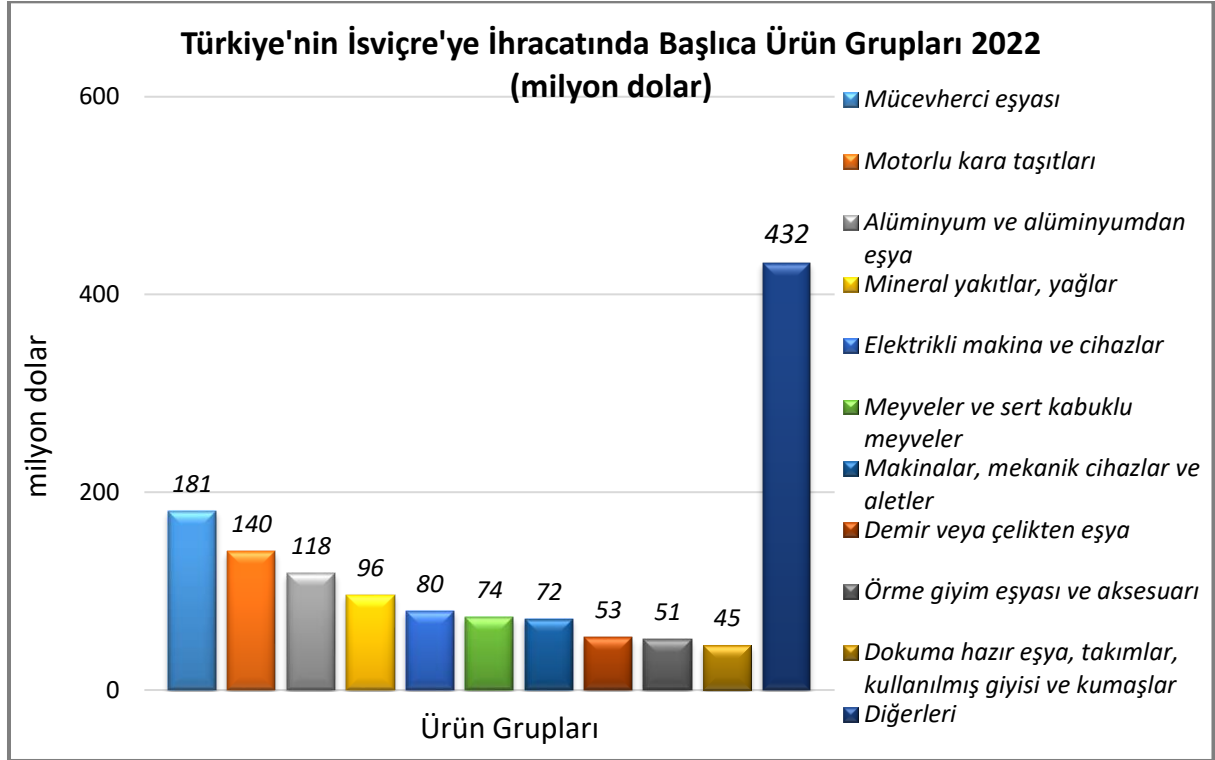
2022 yılında ülkeden ithalatımız 15 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre %402 değişim kaydedilmiş olup toplam ithalatımızdan aldığı %4,2 pay ile 4. sıradaki tedarikçimiz olmuş ikili ticarete 14 milyar dolar dış ticaret açığı verilmiştir.

Türkiye-İsviçre Dış Ticareti

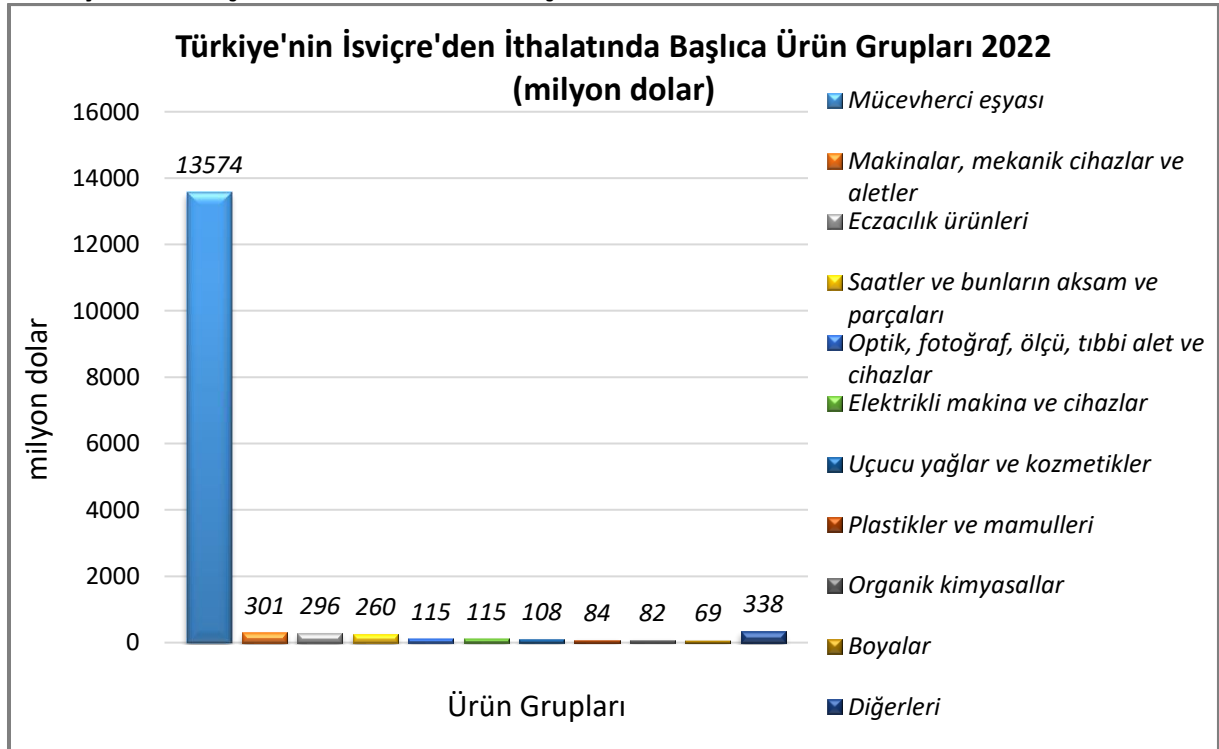
Kaynak: Trade Map- Direct data- Türkiye

Türkiye'nin İsviçre'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap Direct data- Türkiye [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin İsviçre'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trade Map- Direct data- Türkiye
Detaylı tablo için tıklayınız

Yatırım İlişkileri

T.C. Merkez Bankası tarafından 2023 yılında yayınlanan verilere göre 202 yılında İsviçre'deki ülkemizin yatırım stoku 473 milyon dolar, buna karşılık İsviçre'nin ülkemizdeki yatırım stoku 5 869 milyon dolardır.

Kaynak: T.C. Merkez Bankası, 2023 Ağustos

EKLER:**EK.1: İsviçre'nin İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			318 985 767	380 557 523	401 855 092	100	5,6
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil)	71 659 225	86 778 147	100 193 706	24,9	15,5
2.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	39 537 733	50 368 890	50 138 953	12,5	-0,5
3.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar	47 353 347	49 771 483	46 461 930	11,6	-6,6
4.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	12 589 760	15 092 277	17 537 675	4,4	16,2
5.	9102	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler	11 448 719	15 009 585	15 826 643	3,9	5,4
6.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı	8 105 029	11 422 845	12 549 554	3,1	9,9
7.	2716	Elektrik enerjisi	1 557 139	3 897 895	9 876 443	2,5	153,4
8.	9101	Kol ve cep saatleri ve diğer saatler	5 771 779	8 245 149	8 996 914	2,2	9,1
9.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	5 975 735	6 973 734	7 353 847	1,8	5,5
10.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	3 519 493	3 865 787	3 815 020	0,9	-1,3
11.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	2 856 689	3 601 361	3 418 916	0,9	-5,1
12.	2937	Hormonlar, prostaglandinler, thromboxanlar ve bunların öncelikle hormon olarak kullanılan türevleri	3 181 414	3 380 666	2 813 647	0,7	-16,8
13.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	2 340 750	2 850 381	2 543 339	0,6	-10,8
14.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	1 830 069	2 214 377	2 316 270	0,6	4,6
15.	2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları; diğer heterosiklik bileşikler	1 499 259	2 066 555	2 082 378	0,5	0,8

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

EK.2: İsviçre'nin İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			291 035 118	324 497 583	356 587 478	100	9,9
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	87 921 350	92 713 555	98 434 675	27,6	6,2
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	25 882 324	27 029 228	31 687 011	8,9	17,2
3.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	12 394 434	14 525 940	16 204 205	4,5	11,6
4.	8703	Otomobiller	10 113 450	10 398 249	11 078 567	3,1	6,5
5.	2716	Elektrik enerjisi	1 249 357	4 180 076	9 247 684	2,6	121,2
6.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı	7 895 569	8 387 781	8 937 195	2,5	6,6
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 624 615	3 786 198	6 085 847	1,7	60,7
8.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	815 659	1 471 759	5 760 618	1,6	291,4
9.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	3 452 448	3 772 471	4 090 470	1,1	8,4
10.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3 279 362	3 378 380	3 399 771	1	0,6
11.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	2 255 650	2 434 839	2 661 548	0,7	9,3
12.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	1 474 505	1 819 883	2 419 245	0,7	32,9
13.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 083 998	2 397 879	2 354 085	0,7	-1,8
14.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	956 374	1 221 802	2 308 039	0,6	88,9
15.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 117 656	3 409 414	2 292 275	0,6	-32,8

Kaynak: Trade Map- Direct data, İsviçre

EK.3: İsviçre'nin Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		318 985 767	380 557 523	401 855 092	100	5,6
1.	ABD	73 330 907	63 113 986	65 503 566	16,3	3,8
2.	Almanya	49 104 518	55 391 444	53 698 970	13,4	-3,1
3.	Çin	17 435 985	33 074 468	44 153 419	11	33,5
4.	İtalya	15 507 434	20 241 882	25 818 070	6,4	27,5
5.	Fransa	16 490 605	19 292 949	21 279 087	5,3	10,3
6.	Hindistan	11 567 430	31 416 701	14 906 912	3,7	-52,6
7.	İngiltere	16 814 188	14 046 987	13 343 121	3,3	- 5
8.	Türkiye	6 244 164	2 814 434	12 652 951	3,1	349,6
9.	Slovenya	5 144 830	8 747 943	12 038 843	3	37,6
10.	Avusturya	8 192 882	10 260 340	10 820 973	2,7	5,5
11.	İspanya	8 023 978	13 821 228	10 687 107	2,7	-22,7
12.	Singapur	6 775 598	8 103 012	10 325 770	2,6	27,4
13.	Japonya	7 512 436	8 445 486	9 834 131	2,4	16,4
14.	Hong Kong	6 346 273	10 201 697	7 425 954	1,8	-27,2
15.	Hollanda	6 659 238	7 359 683	7 190 860	1,8	-2,3

Kaynak: Trade Map Direct data, İsviçre

EK.4: İsviçre'nin Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		291 035 118	324 497 583	356 587 478	100	9,9
1.	Almanya	56 722 678	62 528 106	70 211 749	19,7	12,3
2.	ABD	20 953 406	24 330 497	37 856 909	10,6	55,6
3.	İtalya	23 682 777	24 073 442	24 872 206	7	3,3
4.	Fransa	17 371 001	19 436 840	23 354 701	6,5	20,2
5.	Çin	17 667 039	19 796 148	21 541 052	6	8,8
6.	İngiltere	16 650 452	36 528 907	14 430 664	4	-60,5
7.	Avusturya	8 972 835	10 171 325	11 620 808	3,3	14,3
8.	İspanya	7 466 843	9 076 012	9 531 494	2,7	5
9.	BAE	10 115 265	8 752 837	9 337 691	2,6	6,7
10.	Slovenya	1 169 876	2 297 171	7 006 374	2	205
11.	Kanada	1 841 726	3 476 224	6 561 992	1,8	88,8
12.	G. Afrika	2 461 370	4 259 973	5 907 055	1,7	38,7
13.	Hollanda	5 383 490	5 919 244	5 868 528	1,6	-0,9
14.	Japonya	5 317 637	5 355 309	5 703 247	1,6	6,5
15.	Belçika	4 002 093	4 418 396	4 746 569	1,3	7,4
...	...	...	...	...	...	...
33.	Türkiye	1 909 330	2 186 108	2 093 779	0,6	-4,2

Kaynak: Trade Map- Direct data- İsviçre

Ek.5: Türkiye'nin İsviçre'ye İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 095 496	1 259 537	1 341 480	100	6,5
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil)	185 824	276 002	139 415	10,4	-49,5
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	996	1 424	95 449	7,1	6602,9
3.	8703	Otomobiller	84 769	71 003	75 088	5,6	5,8
4.	7606	Alüminyum saclar, levhalar, şeritler	45 032	59 068	63 669	4,7	7,8
5.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	45 123	57 030	56 553	4,2	-0,8
6.	802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	54 019	54 078	49 948	3,7	-7,6
7.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	22 800	31 684	35 980	2,7	13,6
8.	6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	31 525	29 834	31 915	2,4	7
9.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	39 017	30 623	29 092	2,2	-5
10.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	12 383	19 226	25 250	1,9	31,3
11.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	32 900	28 421	20 760	1,5	-27
12.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	8 069	16 498	19 340	1,4	17,2
13.	7610	Alüminyumdan inşaat ve inşaat aksamı (köprüler, köprü aksamı, kuleler, pylonlar, ayaklar, sütunlar, kapı, pencere vb)	8 549	11 857	18 617	1,4	57
14.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	7 981	17 353	18 537	1,4	6,8
15.	3503	Jelatin, jelatin türevleri, katı ihtiyokol, hayvansal menşeli diğer tutkallar	7 843	9 450	17 225	1,3	82,3

Kaynak: Trade Map - Direct data- Türkiye

Ek.6: Türkiye'nin İsviçre'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			7 771 743	3 057 872	15 342 734	100	401,7
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil)	6 136 454	1 159 210	13 359 650	87,1	1052,5
2.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil)	130 132	242 150	176 039	1,1	-27,3
3.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	162 481	180 978	174 864	1,1	-3,4
4.	9102	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçları dahil) (91.01 pozisyonundakiler hariç)	81 023	113 170	155 290	1	37,2
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	132 766	137 037	114 370	0,7	-16,5
6.	9101	Kol ve cep saatleri ve diğer saatler	48 931	73 349	101 321	0,7	38,1
7.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	93 458	83 194	83 205	0,5	0
8.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	6 547	12 287	34 859	0,2	183,7
9.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar, işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	35 612	31 227	31 152	0,2	-0,2
10.	2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz içecekler	18 771	27 914	28 784	0,2	3,1
11.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	25 527	21 622	28 080	0,2	29,9
12.	3215	Matbaa, yazı, çizim ve diğer mürekkepler	14 836	20 181	24 946	0,2	23,6
13.	3204	Sentetik organik boyayıcı maddeler, flüoresanlı aydınlatma maddeleri veya lüminofor olarak kullanılan organik ürünler	16 506	26 553	23 996	0,2	-9,6
14.	8456	Maddelerin aşındırılarak, lazerle, foton, ultrasonik diğer ışınlarla vb yöntemlerle işlenmesine mahsus makina ve aletler	22 843	24 255	23 993	0,2	-1,1
15.	9031	Diğer ölçme veya muayene alet, cihaz ve makinaları; profil projektörleri	14 969	31 382	23 149	0,2	-26,2

Kaynak: Trade Map- Direct data- Türkiye